

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КРАЇН СВІТУ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки бакалавра
денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійної програми
«Менеджмент міжнародного бізнесу»,
спеціальності 073 Менеджмент
галузі знань 07 Управління та адміністрування

ВИКЛАДАЧ: К.В. Сухарева, к. філос.н., доцент, доцент кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри бізнес-
адміністрування і менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності
Протокол №_1_ від "_25_" серпня_2025_р.
Завідувач кафедри бізнес-адміністрування і
менеджменту зовнішньоекономічної
діяльності

Д.Т. Бікулов
(ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

(підпис) С.В. Маркова
(ініціали, прізвище)

2025 рік

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КРАЇН СВІТУ

Зв'язок з викладачем (викладачами):

Викладач: к філос.н., доцент Сухарева Катерина Володимирівна

Е-mail: esuhareva030@gmail.com

Телефон: (061) 289-41-39 (кафедра)

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Кафедра: бізнес-адміністрування та менеджменту ЗЕД, 6й корп. ЗНУ, ауд. 108 (1^й поверх)

1. Опис навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Зовнішньоекономічний потенціал країн світу» є формування у студентів управлінського мислення, системи теоретичних знань і набуття навичок аналізу основних економічних показників зарубіжних країн.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Зовнішньоекономічний потенціал країн світу» є сформувати у студентів знання про основні поняття щодо положення економічної діяльності зарубіжних країн; роз'яснити галузеву структуру економіки, фінансово-кредитну систему, економічний потенціал, особливості економічного устрою країн; уміння самостійно набувати наукові знання; набуття компетентностей щодо відстоювання власної точки зору у наукових дискусіях.

«Зовнішньоекономічний потенціал країн світу» як компонент освітньо-професійної програми підготовки відповідає таким програмним компетентностям:

ЗК1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК7 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК9 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК13 Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК15 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК1 Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК7 здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК8 Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

СК18 Вміння визначати стратегічні пріоритети підприємств на зовнішніх ринках, обирати та застосовувати управлінський інструментарій із врахуванням сучасних систем бізнес-комунікацій.

«Зовнішньоекономічний потенціал країн світу» як компонент освітньо-професійної програми підготовки забезпечує такі програмні результати навчання (ПРН):

РН4 Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

РН15 Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

РН18 Застосовувати набуті знання для запобігання корупції та будь-яким проявам недоброчесності в менеджменті.

Необхідні навчальні компоненти (пререквізити, кореквізити і постреквізити): Зовнішньоекономічна діяльність підприємства, Світові ринки, Планування та прогнозування діяльності міжнародних компаній, Інфраструктурне забезпечення міжнародного бізнесу, Виробнича практика, Кваліфікаційна робота бакалавра.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	5-й	5-й
Кількість кредитів ECTS	3	

Кількість годин	90	
Лекційні заняття	28 год.	4 год.
Практичні заняття	14 год.	4 год.
Самостійна робота	48 год.	82 год.
Консультації	<i>Особистий ідентифікатор ZOOM: 264 725 6237</i> <i>Код доступу: 646488</i>	
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7414	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності / результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
Компетентності		
<p>ЗК1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК7 Здатність спілкуватися іноземною мовою;</p> <p>ЗК9 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;</p>	<p>- розбір реальних управлінських ситуацій з вибору країни залежно від її зовнішньоекономічного потенціалу;</p> <p>- дискусії та дебати на питань з зовнішньоекономічного потенціалу країн світу</p> <p>- моделювання ситуацій, де потрібно приймати управлінські рішення.</p>	<p>- бліц-опитування;</p> <p>- аналіз кейсів (письмовий/усний, оцінка обґрунтованості рішень);</p> <p>участь у дискусіях (активність, якість аргументів);</p> <p>- виконання письмових завдань на тему зовнішньоекономічного потенціалу країн світу</p> <p>самооцінка/взаємооцінка / рецензування доробок колег.</p>
<p>ЗК11 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК13 Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p>	<p>- лекції-бесіди та обговорення концепцій економічного розвитку країн світу;</p> <p>- проблемно-орієнтоване навчання (завдання на виявлення сутності проблем);</p> <p>- семінари-дискусії з бізнес-аналітики в зовнішньоекономічного потенціалу країн світу</p> <p>- розробка концептуальних моделей; - мозковий штурм.</p>	<p>- бліц-опитування;</p> <p>- контрольні запитання/тести на розуміння категорій;</p> <p>- презентації аналізу та синтезу концепцій;</p> <p>- письмові аналітичні завдання.</p>

<p>ЗК15 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). СК1 Здатність визначати та описувати характеристики організації.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - самостійне вивчення літератури; - рефлексивні вправи (самоаналіз, визначення цінностей); - майстер-класи/тренінги з планування часу та цілей; - створення індивідуальних планів розвитку зовнішньоекономічного потенціалу країн світу; - ведення щоденника рефлексії. 	<ul style="list-style-type: none"> - бліц-опитування; - звіт про самостійну роботу; - презентація індивідуального плану розвитку; - рефлексивний звіт; - портфоліо, що демонструє особистий розвиток.
<p>СК7 здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту; СК8 Здатність планувати діяльність організації та управляти часом;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - проектна робота; - розбір кейсів; - воркшопи з прийняття рішень; - ситуаційне моделювання. 	<ul style="list-style-type: none"> - бліц-опитування; - захист проектів; - письмові завдання на аналіз проблем та пропозицію рішень; - практичні завдання;
<p>СК18 Вміння визначати стратегічні пріоритети підприємств на зовнішніх ринках, обирати та застосовувати управлінський інструментарій із врахуванням сучасних систем бізнес-комунікацій.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - проектна робота; - розбір кейсів; - воркшопи з прийняття рішень; - ситуаційне моделювання. 	<ul style="list-style-type: none"> - бліц-опитування; - захист проектів; - письмові завдання на аналіз проблем та пропозицію рішень; - практичні завдання;
<p>програмні результати навчання:</p>		
<p>РН4 Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - дискусійні клуби з управлінських парадигм; - аналітичні семінари (розбір фахових статей та навчальних відео); - вправи на ідентифікацію методологій; - симуляційні ігри (моделювання ситуацій). 	<ul style="list-style-type: none"> - бліц-опитування; - критичний аналіз наукових джерел; - захист практичних завдань; - екзаменаційні завдання (демонстрація здатності обирати та обґрунтовувати інструменти).
<p>РН15 Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - групові проекти та презентації - семінари-дискусії (активна участь в обговореннях) - рольові ігри (імітація ділових зустрічей) - залучення до міжнародних вебінарів 	<ul style="list-style-type: none"> - бліц-опитування; - усні презентації; - участь у дискусіях; - письмові завдання; - індивідуальні співбесіди.
<p>РН18 Застосовувати набуті знання для запобігання корупції та будь-яким проявам недоброчесності в менеджменті.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - командні проектні роботи - групові вправи на лідерство 	<ul style="list-style-type: none"> - бліц-опитування; - оцінка групової роботи; - 360-градусна оцінка (взаємна оцінка членів команди);

	- тренінги з міжособистісної комунікації та ризик-менеджменту - аналіз прикладів соціальної відповідальності	- імітаційні ігри/ситуації.
--	---	-----------------------------

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи розвитку світової економіки.

Тема 1. ФОРМУВАННЯ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Теоретичні основи розвитку світової економіки. Світова економіка як наукове поняття. Її склад та пропорції розвитку. Складові системи світового господарства є земля, праця, капітал (класичні фактори виробництва), які в системно-структурному відношенні являють собою: територію, природно-ресурсний потенціал, робочу силу, капітал, інфраструктуру, технологію. Основні пропорції світового господарства.

Етапи становлення і розвитку світової економіки. Рівні світового господарства. Циклічність економічного розвитку. Система національних рахунків.

Головні риси глобальної економіки. Глобальна економіка як якісно новий етап розвитку світового господарства. Функціональні блоки глобальної економіки. Характерні риси глобальної економіки. Складові елементи глобальної економіки.

Тема 2. РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Економічні ресурси як складові елементи виробничого потенціалу. Основні властивості ресурсів виробництва є обмеженість ресурсів, переплетення, мобільність і взаємозамінність економічних ресурсів. Види економічних ресурсів: природні (сировинні) ресурси (земля, надра, водні, лісові, біологічні, кліматичні і рекреаційні ресурси); трудові ресурси (люди з їх здатністю виробляти товари і послуги); фінансові ресурси (або капітал у формі грошей і цінних паперів); інформаційні ресурси (знання, наукові та технічні розробки, необхідні для господарського життя).

Роль мінеральної сировини в глобальній економіці. Функціонування світової економіки неможливо без використання природних ресурсів.

Під природними ресурсами маються на увазі досліджені, розвідані і добути природні багатства, які використовуються в господарстві і є засобами існування людського суспільства. До них відносяться: земля та її надра, водні і рослинні ресурси, ресурси атмосфери.

Технологічні та інформаційні ресурси. Основні напрями інформатизації суспільства. Трудові ресурси сучасного світу глобальної економіки. Фінансово-кредитні ресурси.

Тема 3. СТРУКТУРИЗАЦІЯ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Структуризація світової економіки та її критерії. Систематизації країн за певними ознаками: географічною, економічною, організаційною, соціально-економічною, системною.

Галузева структура світової економіки та тенденції її розвитку. Види основних структур світової економіки. Провідні країни за обсягом експорту та імпорту.

Функціональна структура глобальної економіки та її елементи. Функціональні елементи цієї метасистеми є сфера міжнародного обігу (світова торгівля), науково-технічна сфера та світовий ринок технологій, міжнародна виробничо-інвестиційна діяльність та міжнародна валютно-фінансова система.

Структура фінансового ринку.

Тема 4. ТРАНСНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ І ГЛОБАЛЬНА ТРАНСФОРМАЦІЯ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Транснаціоналізація як форма глобальної трансформації світової економіки. Сутність транснаціоналізації. Критерії визначення та еволюція ТНК. Види міжнародних корпорацій.

Модель ТНК. Організаційна структура ТНК. Конкурентні переваги ТНК. Стратегічні альянси ТНК. Транскордонні злиття і поглинання.

ТНК як суб'єкт глобальної економіки. Масштаби діяльності ТНК.

Змістовий модуль 3. Загальна характеристика зовнішньоекономічного потенціалу країн світу.

Тема 5. ЕКОНОМІКА РОЗВИНЕНИХ КРАЇН СВІТУ

Загальна характеристика економіки розвинених країн світу. Історичні особливості, різне поєднання або набір чинників економічного зростання, типи господарського устрою розвинених країн світової економіки.

Моделі та динаміка економічного розвитку розвинених країн. Моделі економічного розвитку розвинених країн світу. Ліберальна модель розвитку, корпоративістська модель розвитку, соціально ринкова модель розвитку, модель «дирижизму».

Особливості економічного розвитку країн-членів Організації економічного співробітництва та розвитку. Економічна система країн ОЕСР. Сучасні пріоритети економічної політики найбільш розвинених країн світу. Дерегулювання економіки, інноваційна модель розвитку, «нова економіка».

Тема 6. КРАЇНИ, ЩО РОЗВИВАЮТЬСЯ, У ГЛОБАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Загальна характеристика економіки країн, що розвиваються. Типологія країн, що розвиваються. Усі країни, що розвиваються, як правило, поділяють на 5 груп. Основні риси країн, що розвиваються. Соціально-економічна структура економіки країн, що розвиваються. Головні причини провідної ролі держави в країнах, що розвиваються.

Моделі та динаміка економічного розвитку країн, що розвиваються. Існують три основні, іноді конкуруючі між собою моделі економічного розвитку країн, що розвиваються: 1) модель лінійних стадій зростання; 2) теорія структурних перетворень; 3) теорія зовнішньої залежності. Чинники економічного розвитку та інтегрованість у світову економіку країн, що розвиваються. Ключові проблеми країн, що розвиваються. Індустріалізація країн, що розвиваються.

Економіка найменш розвинених країн. Загальна характеристика економіки найменш розвинених країн. Тенденції та проблеми ринкового реформування найменш розвинених країн.

Тема 7. НОВІ ІНДУСТРІАЛЬНІ КРАЇНИ У ВСЕСВІТНЬОМУ ГОСПОДАРСТВІ

«Нові індустріальні країни»: місце у світовій економіці. Загальна характеристика «нових індустріальних країн». Чинники економічного зростання «нових індустріальних країн». Специфіка та динаміка економічного розвитку «нових індустріальних країн».

Регіональні особливості «нових індустріальних країн». НІК «першої хвилі». НІК «другої хвилі». НІК «третьої хвилі». НІК «четвертої хвилі». Нові індустріальні країни, хвилеподібний генезис нових індустріальних країн, «азійські тигри», модель розвитку «летючі гуси», креольський лібералізм, азійська фінансово-економічна криза, «макіладорос», експорторієнтовна політика.

Тема 8. ЕКОНОМІКА ПЕРЕХІДНИХ СУСПІЛЬСТВ

Загальна характеристика економіки країн з перехідною економікою. Основні напрями та моделі системних ринкових перетворень. Місце країн з перехідними економіками у світовій економіці.

Загальна характеристика країн Центральної та Східної Європи. За рівнем соціально-економічного розвитку ці країни відносяться до середньо розвинених індустріальних та індустріально-аграрних.

Загальна характеристика країн, що виникли внаслідок розпаду Радянського Союзу. Особливості розвитку пострадянських незалежних держав.

Китай як найбільш ефективне перехідне суспільство та його характеристика.

Змістовий модуль 3. Місце України у світовій економічній системі.

Тема 9. УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

Адаптація господарської системи України до світової ринкової економіки та її конкурентоспроможність. Ринкові трансформації в Україні. Оцінка конкурентоспроможності економіки України.

Місце України у світовій економічній системі. Природно-ресурсний потенціал та галузева структура економіки України. Зовнішньоекономічна стратегія України.

Специфіка процесів інтернаціоналізації на сучасному етапі розвитку України. Напрями ефективної адаптації України до міжнародного поділу праці. Співробітництво України з регіональними угрупованнями країн та з міжнародними економічними організаціями.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
Лекція 1	ФОРМУВАННЯ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА	4	0,5	щотижня
Самостійна робота	ФОРМУВАННЯ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА	6	12	щотижня
Лекція 2	РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ	4	0.5	щотижня
Практичне заняття 1-2	ФОРМУВАННЯ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ	2	0.5	1 раз на 2 тижня
Самостійна робота	РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ	6	12	щотижня

Лекція 3-4	СТРУКТУРИЗАЦІЯ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ ТРАНСНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ І ГЛОБАЛЬНА ТРАНСФОРМАЦІЯ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ	6	1	щотижня
Практичне заняття 3-4	СТРУКТУРИЗАЦІЯ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ ТРАНСНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ І ГЛОБАЛЬНА ТРАНСФОРМАЦІЯ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ	2	1	1 раз на 2 тижня
Самостійна робота	СТРУКТУРИЗАЦІЯ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ ТРАНСНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ І ГЛОБАЛЬНА ТРАНСФОРМАЦІЯ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ	6	12	щотижня
Лекція 5	ЕКОНОМІКА РОЗВИНЕНИХ КРАЇН СВІТУ	4	0.5	щотижня
Практичне заняття 5	ЕКОНОМІКА РОЗВИНЕНИХ КРАЇН СВІТУ	2	0.5	1 раз на 2 тижня
Самостійна робота	ЕКОНОМІКА РОЗВИНЕНИХ КРАЇН СВІТУ	6	12	щотижня
Лекція 6-7	КРАЇНИ, ЩО РОЗВИВАЮТЬСЯ, У ГЛОБАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ НОВІ ІНДУСТРІАЛЬНІ КРАЇНИ У ВСЕСВІТНЬОМУ ГОСПОДАРСТВІ	4	0.5	щотижня
Практичне заняття 6-7	КРАЇНИ, ЩО РОЗВИВАЮТЬСЯ, У ГЛОБАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ НОВІ ІНДУСТРІАЛЬНІ КРАЇНИ У ВСЕСВІТНЬОМУ ГОСПОДАРСТВІ	4	1	1 раз на 2 тижня
Самостійна робота	КРАЇНИ, ЩО РОЗВИВАЮТЬСЯ, У ГЛОБАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ НОВІ ІНДУСТРІАЛЬНІ КРАЇНИ У ВСЕСВІТНЬОМУ ГОСПОДАРСТВІ	8	12	щотижня
Лекція 8	ЕКОНОМІКА ПЕРЕХІДНИХ СУСПІЛЬСТВ	4	0.5	щотижня
Практичне заняття 8	ЕКОНОМІКА ПЕРЕХІДНИХ СУСПІЛЬСТВ	2	0.5	1 раз на 2 тижня
Самостійна робота	ЕКОНОМІКА ПЕРЕХІДНИХ СУСПІЛЬСТВ	8	16	щотижня
Лекція 9	УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ	4	0.5	щотижня
Практичне заняття 9	УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ	2	0.5	1 раз на 2 тижня
Самостійна робота	УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ	8	16	щотижня
Разом		90	90	

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання *	Усього балів
1	2	3	4	5
На початку аудиторного заняття протягом семестру	Бліцопитування	Проміжний оглядовий зріз знань за темами минулих лекцій і практичних занять (до 10 хвилин): самостійне опрацювання теоретичного (рівень «відтворення» та «розуміння») та практичного (рівень «застосування» та «створення») навчального матеріалу; формат - групові та індивідуальні	Передбачає надання повних відповідей і доповнень; спонукає здобувачів до систематичної самостійної роботи при підготовці до поточних занять; активізує абстрактне мислення із застосуванням методу аналізу та синтезу; не передбачає бального оцінювання.	-

		завдання, обговорення та дискусія.		
Поточний контроль				
Змістовий модуль 1				
Лекція №1-2	Тестування за змістовим модулем 1	<p>Перевірка рівня теоретичної складової сформованих РН 4, РН 15, РН 18, за матеріалом лекції №1-2.</p> <p>Питання для підготовки:</p> <p>Теоретичні основи розвитку світової економіки. Світова економіка як наукове поняття. Її склад та пропорції розвитку. Складові системи світового господарства є земля, праця, капітал (класичні фактори виробництва), які в системно-структурному відношенні являють собою: територію, природно-ресурсний потенціал, робочу силу, капітал, інфраструктуру, технологію. Основні пропорції світового господарства.</p> <p>Етапи становлення і розвитку світової економіки. Рівні світового господарства. Циклічність економічного розвитку. Система національних рахунків.</p> <p>Головні риси глобальної економіки. Глобальна економіка як якісно новий етап розвитку світового господарства. Функціональні блоки глобальної економіки. Характерні риси глобальної економіки. Складові елементи глобальної економіки. Економічні ресурси як складові елементи виробничого потенціалу. Основні властивості ресурсів виробництва є обмеженість ресурсів, переплетення, мобільність і взаємозамінність економічних ресурсів. Види економічних ресурсів: природні (сировинні) ресурси (земля, надра, водні, лісові, біологічні, кліматичні і рекреаційні ресурси); трудові ресурси (люди з їх здатністю виробляти товари і послуги); фінансові ресурси (або капітал у формі грошей і цінних паперів); інформаційні ресурси (знання, наукові та технічні розробки, необхідні для господарського життя).</p> <p>Роль мінеральної сировини в глобальній економіці. Функціонування світової</p>	<p>Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 10.</p> <p>Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-5:</p> <p>– незадовільний рівень: 0-2 – 0 балів (не зараховано);</p> <p>– достатній рівень (60% - 100% від максимального балу):</p> <p>3-10 – 3, 4, 5 балів (зараховано), а саме:</p> <p>3-5 – 3 бали;</p> <p>6-8 – 4 бали;</p> <p>9-10 – 5 балів.</p> <p>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>	5

		<p>економіки неможливо без використання природних ресурсів.</p> <p>Під природними ресурсами маються на увазі досліджені, розвідані і добуті природні багатства, які використовуються в господарстві і є засобами існування людського суспільства. До них відносяться: земля та її надра, водні і рослинні ресурси, ресурси атмосфери.</p> <p>Технологічні та інформаційні ресурси. Основні напрями інформатизації суспільства. Трудові ресурси сучасного світу глобальної економіки. Фінансово-кредитні ресурси.</p> <p>Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>		
Практичне заняття №1-2	Практична робота 1-2	<p>Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 4, РН 15, РН 18, за матеріалом змістового модулю 1. Повністю виконана робота передбачає розв'язання ситуаційного кейсу для вирішення певної проблемної ситуації з предметної області.</p> <p><i>Перелік завдань, методичні рекомендації та вимоги щодо виконання та оформлення розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i></p>	<p>Практична робота оцінюється комплексно максимально у 5 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 3-5 балів (зараховано). <p><i>При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.</i></p>	5
Лекція №3-4	Тестування за змістовим модулем 1	<p>Перевірка рівня теоретичної складової сформованих РН 4, РН 15, РН 18, за матеріалом лекції №3-4. Питання для підготовки:</p> <p>Структуризація світової економіки та її критерії. Систематизації країн за певними ознаками: географічною, економічною, організаційною, соціально-економічною, системною.</p> <p>Галузева структура світової економіки та тенденції її розвитку. Види основних структур світової економіки. Провідні країни за обсягом експорту та імпорту.</p> <p>Функціональна структура глобальної економіки та її елементи. Функціональні елементи цієї метасистеми є сфера міжнародного обігу (світова торгівля), науково-технічна сфера та світовий ринок технологій, міжнародна виробничо-інвестиційна діяльність та</p>	<p>Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 10. Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-5:</p> <ul style="list-style-type: none"> – незадовільний рівень: 0-2 – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 3-10 – 3, 4, 5 балів (зараховано), а саме: 3-5 – 3 бали; 6-8 – 4 бали; 9-10 – 5 балів. <p>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>	5

		<p>міжнародна валютно-фінансова система.</p> <p>Структура фінансового ринку.</p> <p>Транснаціоналізація як форма глобальної трансформації світової економіки. Сутність транснаціоналізації. Критерії визначення та еволюція ТНК. Види міжнародних корпорацій.</p> <p>Модель ТНК. Організаційна структура ТНК. Конкурентні переваги ТНК. Стратегічні альянси ТНК. Транскордонні злиття і поглинання.</p> <p>ТНК як суб'єкт глобальної економіки. Масштаби діяльності ТНК.</p> <p>Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>		
Практичне заняття №3-4	Практична робота 3-4	<p>Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 4, РН 15, РН 18, за матеріалом змістового модулю 2. Повністю виконана робота передбачає розв'язання ситуаційного кейсу для вирішення певної проблемної ситуації з предметної області.</p> <p><i>Перелік завдань, методичні рекомендації та вимоги щодо виконання та оформлення розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i></p>	<p>Практична робота оцінюється комплексно максимально у 5 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 3-5 балів (зараховано). <p><i>При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.</i></p>	5
Змістовий модуль 2				
Лекція №5	Тестування за змістовим модулем 2	<p>Перевірка рівня теоретичної складової сформованих РН 4, РН 15, РН 18, за матеріалом лекції №5.</p> <p>Питання для підготовки:</p> <p>Загальна характеристика економіки розвинених країн світу. Історичні особливості, різне поєднання або набір чинників економічного зростання, типи господарського устрою розвинених країн світової економіки.</p> <p>Моделі та динаміка економічного розвитку розвинених країн. Моделі економічного розвитку розвинених країн світу. Ліберальна модель розвитку, корпоративістська модель розвитку, соціально ринкова модель розвитку, модель «дирижизму».</p> <p>Особливості економічного розвитку країн-членів Організації</p>	<p>Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 10.</p> <p>Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-5:</p> <ul style="list-style-type: none"> – незадовільний рівень: 0-2 – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 3-10 – 3, 4, 5 балів (зараховано), а саме: 3-5 – 3 бали; 6-8 – 4 бали; 9-10 – 5 балів. <p>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>	5

		<p>економічного співробітництва та розвитку. Сучасні пріоритети економічної політики найбільш розвинених країн світу. Деретулювання економіки, інноваційна модель розвитку, «нова економіка».</p> <p>Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>		
Практичне заняття №5	Практична робота 5	<p>Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 4, РН 15, РН 18, за матеріалом змістового модулю 2. Повністю виконана робота передбачає розв'язання ситуаційного кейсу для вирішення певної проблемної ситуації з предметної області.</p> <p><i>Перелік завдань, методичні рекомендації та вимоги щодо виконання та оформлення розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i></p>	<p>Практична робота оцінюється комплексно максимально у 5 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 3-5 балів (зараховано). <p><i>При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.</i></p>	5
Лекція №6-7	Тестування за змістовим модулем 2	<p>Перевірка рівня теоретичної складової сформованих РН 4, РН 15, РН 18, за матеріалом лекції №6-7. Питання для підготовки:</p> <p>Загальна характеристика економіки країн, що розвиваються. Типологія країн, що розвиваються. Усі країни, що розвиваються, як правило, поділяють на 5 груп. Основні риси країн, що розвиваються. Соціально-економічна структура економіки країн, що розвиваються. Головні причини провідної ролі держави в країнах, що розвиваються.</p> <p>Моделі та динаміка економічного розвитку країн, що розвиваються. Існують три основні, іноді конкуруючі між собою моделі економічного розвитку країн, що розвиваються: 1) модель лінійних стадій зростання; 2) теорія структурних перетворень; 3) теорія зовнішньої залежності. Чинники економічного розвитку та інтегрованість у світову економіку країн, що розвиваються. Ключові проблеми країн, що розвиваються. Індустріалізація країн, що розвиваються.</p> <p>Економіка найменш розвинених країн. Загальна характеристика економіки найменш розвинених країн. Тенденції та</p>	<p>Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 10. Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-5:</p> <ul style="list-style-type: none"> – незадовільний рівень: 0-2 – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 3-10 – 3, 4, 5 балів (зараховано), а саме: 3-5 – 3 бали; 6-8 – 4 бали; 9-10 – 5 балів. <p>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>	5

		<p>проблеми ринкового реформування найменш розвинених країн.</p> <p>«Нові індустріальні країни»: місце у світовій економіці. Загальна характеристика «нових індустріальних країн». Чинники економічного зростання «нових індустріальних країн». Специфіка та динаміка економічного розвитку «нових індустріальних країн».</p> <p>Регіональні особливості «нових індустріальних країн». НІК «першої хвилі». НІК «другої хвилі». НІК «третьої хвилі». НІК «четвертої хвилі». Нові індустріальні країни, хвилеподібний генезис нових індустріальних країн, «азійські тигри», модель розвитку «летючі гуси», креольський лібералізм, азійська фінансово-економічна криза, «макіладорос», експортоорієнтовна політика.</p> <p>Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>		
Практичне заняття №6-7	Практична робота 6-7	<p>Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 4, РН 15, РН 18, за матеріалом змістового модулю 2. Повністю виконана робота передбачає розв'язання ситуаційного кейсу для вирішення певної проблемної ситуації з предметної області.</p> <p><i>Перелік завдань, методичні рекомендації та вимоги щодо виконання та оформлення розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i></p>	<p>Практична робота оцінюється комплексно максимально у 5 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 3-5 балів (зараховано). <p><i>При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.</i></p>	5

Лекція №8	Тестування за змістовим модулем 2	<p>Перевірка рівня теоретичної складової сформованих РН 4, РН 15, РН 18, за матеріалом лекції № 8</p> <p>Питання для підготовки:</p> <p>Загальна характеристика економіки країн з перехідною економікою. Основні напрями та моделі системних ринкових перетворень. Місце країн з перехідними економіками у світовій економіці.</p> <p>Загальна характеристика країн Центральної та Східної Європи. За рівнем соціально-економічного розвитку ці країни відносяться до середньо розвинених індустріальних та індустріально-аграрних.</p> <p>Загальна характеристика країн, що виникли внаслідок розпаду Радянського Союзу. Особливості розвитку пострадянських незалежних держав.</p> <p>Китай як найбільш ефективне перехідне суспільство та його характеристика.</p> <p>Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>	<p>Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 10.</p> <p>Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-5:</p> <p>– незадовільний рівень: 0-2 – 0 балів (не зараховано);</p> <p>– достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 3-10 – 3, 4, 5 балів (зараховано), а саме:</p> <p>3-5 – 3 бали;</p> <p>6-8 – 4 бали;</p> <p>9-10 – 5 балів.</p> <p>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>	5
Практичне заняття №8	Практична робота 8	<p>Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 4, РН 15, РН 18, за матеріалом змістового модулю 2. Повністю виконана робота передбачає розв'язання ситуаційного кейсу для вирішення певної проблемної ситуації з предметної області.</p> <p><i>Перелік завдань, методичні рекомендації та вимоги щодо виконання та оформлення розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i></p>	<p>Практична робота оцінюється комплексно максимально у 5 балів:</p> <p>– незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано);</p> <p>– достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 3-5 балів (зараховано).</p> <p><i>При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.</i></p>	5
Змістовий модуль 3				

Лекція №9	Тестування за змістовим модулем 3	<p>Перевірка рівня теоретичної складової сформованих РН 4, РН 15, РН 18, за матеріалом лекції №9..</p> <p>Питання для підготовки:</p> <p>Адаптація господарської системи України до світової ринкової економіки та її конкурентоспроможність. Ринкові трансформації в Україні. Оцінка конкурентоспроможності економіки України.</p> <p>Місце України у світовій економічній системі. Природно-ресурсний потенціал та галузева структура економіки України. Зовнішньоекономічна стратегія України.</p> <p>Специфіка процесів інтернаціоналізації на сучасному етапі розвитку України. Напрями ефективної адаптації України до міжнародного поділу праці. Співробітництво України з регіональними угрупованнями країн та з міжнародними економічними організаціями.</p> <p>Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>	<p>Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 10.</p> <p>Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-5:</p> <p>– незадовільний рівень: 0-2 – 0 балів (не зараховано);</p> <p>– достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 3-10 – 3, 4, 5 балів (зараховано), а саме:</p> <p>3-5 – 3 бали;</p> <p>6-8 – 4 бали;</p> <p>9-10 – 5 балів.</p> <p>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>	5
Практичне заняття №9	Практична робота 9	Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 4, РН 15, РН 18, за матеріалом змістового модулю 3.	Практична робота оцінюється комплексно максимально у 5 балів: – незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано);	5
		<p>Повністю виконана робота передбачає розв’язання ситуаційного кейсу для вирішення певної проблемної ситуації з предметної області.</p> <p><i>Перелік завдань, методичні рекомендації та вимоги щодо виконання та оформлення розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i></p>	<p>– достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 3-5 балів (зараховано).</p> <p><i>При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.</i></p>	
Усього поточний контроль	12			60
Підсумковий контроль				

Екзамен	Підсумковий тест	<p>Перевірка рівня теоретичної складової сформованих програмних результатів навчання РН 4, РН 15, РН 18, здійснюється комплексно відповідно до змісту навчальної дисципліни (розд. 3). Теоретичне завдання представлено у форматі комплексного тесту, до якого включено 40 рівнозначних тестових питань з тем усіх змістових модулів. Тестування передбачає відповідь на теоретичні питання (вірною є лише один з альтернативних варіантів відповідей).</p> <p><i>Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i></p>	<p>Тестові питання оцінюються:</p> <p>правильно/неправильно. 1 правильна відповідь оцінюється 0.5 бали.</p> <p>Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 40.</p> <p>Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-20:</p> <p>– незадовільний рівень: 0-12 – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 13-20 – 13-20 балів (зараховано), а саме: 13-15 – 13-15 балів; 16-18 – 16-18 балів; 19-20 – 19-20 балів.</p> <p><i>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i></p>	20
	Практичне завдання	<p>Перевірка рівня практичної складової сформованих програмних результатів навчання РН 4, РН 15, РН 18, здійснюється комплексно відповідно до змісту навчальної дисципліни (розд. 3) та передбачає розв'язування ситуаційного завдання.</p> <p><i>Ситуаційне завдання розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i></p>	<p>Ситуаційна задач оцінюється максимально у 20 балів з урахуванням логічності та повноти відповіді на запитання щодо змісту, правил, обґрунтованості висновків тощо:</p> <p>– незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано); – прийнятний рівень (35% - 59% від максимального балу) – 7-11 балів (зараховано умовно); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 12-20 балів (зараховано).</p>	20
Усього підсумковий контроль	2			40

*Засоби діагностики рівня досягнення результатів навчання дисципліни та критерії оцінювання контрольних заходів.

Тестування. Поточне та підсумкове оцінювання теоретичних завдань здійснюється у формі тестування з використанням платформи дистанційного навчання СЕЗН ЗНУ Moodle відповідно до календарного графіку поточних і підсумкового контролів. Проходження тестів відбувається після ідентифікації здобувача через його персональний аккаунт на сторінці дисципліни при увімкненому відео-режимі Zoom- конференції за умови дистанційної присутності викладача та передбачає обмежену у часі відповідь на теоретичні питання: для поточних контролів (Тести 1-5) – до 20 хвилин, як правило, або під час лекційного заняття перед завершенням поточного змістового модуля, або під час консультації за встановленим графіком; для підсумкового (екзаменаційного) тесту – до 50 хвилин під час підсумкового контролю за складеним розкладом.

Процедура оцінювання практичних завдань.

Оцінюванню підлягає виконання здобувачами практичних завдань для кожного змістового модуля під час аудиторних практичних занять і поза аудиторної самостійної роботи. Кожне практичне завдання виконується по мірі опанування

Силабус навчальної дисципліни

здобувачем матеріалу тем відповідного змістового модуля, оформлюється у вигляді файлів MS Word, здається на перевірку через персональний акаунт у профілі цієї дисципліни в СЕЗН ЗНУ Moodle та після позитивного відгуку викладача захищається у передбачений спосіб (на практичному занятті та/або консультації). Якщо відгук має критичні зауваження з боку викладача, то робота з відповідними коментарями повертається здобувачеві на доопрацювання. Обов'язковою умовою зарахування роботи є усна перевірна комунікація «здобувач-викладач». У разі дистанційного навчання, захист робіт відбувається з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема при увімкненому відео-режимі Zoom-конференції.

Критерії оцінювання практичних завдань:

5 балів – роботу виконано самостійно та правильно, в повному обсязі із застосуванням раціональних методів; роботу здано на перевірку своєчасно, оформлено охайно; відповіді на запитання, зокрема уточнюючі, при захисті роботи повні та аргументовані, наявні змістовні висновки та ілюстративні приклади;

4 бали – роботу виконано самостійно, в повному обсязі, загалом правильно, але містять незначні помилки; роботу здано на перевірку своєчасно, оформлення має несуттєві зауваження; відповіді на запитання при захисті роботи в цілому повні з незначними недоліками;

3 бали – роботу виконано самостійно, в повному обсязі, загалом правильно, але наявні окремі помилки (наприклад, логічні); роботу здано на перевірку не своєчасно, але без порушення семестрового графіку освітнього процесу поточного навчального семестру; зміст роботи не структуровано, робота оформлена в межах вимог, але має виражений компілятивний характер/ містить ознаки використання ШІ; відповіді на запитання, зокрема уточнюючі та додаткові, при захисті роботи не повні або відсутні;

0 балів – роботу не виконано або виконано не самостійно з порушенням принципів академічної доброчесності, зокрема виконано інший варіант завдання, та/або не в повному обсязі; наявні численні арифметичні та змістовні помилки у розрахунках; роботу здано на перевірку з порушенням семестрового графіку освітнього процесу поточного навчального семестру; оформлення роботи не відповідає вимогам, відсутній додаток з розрахунками в таблицях MS Excel; при захисті роботи студент не володіє навчальним матеріалом та/або відповіді на запитання відсутні.

Додаткові (заохочувальні) бали – до 10 балів.

Бальна система стимулювання поза аудиторної навчально-наукової активності здобувачів - це система додаткових балів, яку введено з метою заохочування здобувачів до планомірної, систематичної роботи з поглибленого опанування теоретичним матеріалом і стимулювання їх до творчого підходу та креативного мислення під час розв'язання практичних завдань, які передбачено цією дисципліною.

Поза аудиторна навчально-наукова активність здобувача є однією із форм самоосвіти (неформальна/інформальна) при формуванні результатів навчання цієї дисципліни та має бути підтверджена відповідним документом (диплом, сертифікат, свідоцтво тощо). Зміст поза аудиторних навчально-наукових активностей, за які можуть нараховуватися додаткові (заохочувальні) бали, повинні *корелювати з результатами навчання дисципліни*, зокрема за такі підтверджені види діяльності: участь у студентських олімпіадах; представлення результатів науково-дослідних робіт здобувача на студентських конкурсах, конференціях; наявність власних розробок і підготовленої роботи та презентації в частині науково-дослідних та прикладних досліджень, які проводяться викладачем навчальної дисципліни та відповідають її спрямуванню; участь у програмах здобуття неформальної/інформальної освіти (онлайн-курси, розміщені на відкритих навчальних платформах, воркшопи, вебінари, майстер-класи, тренінги тощо - за наявності відповідних сертифікатів); інші види та форми активностей у контексті змісту та РН дисципліни.

Якщо результати навчання (знання й уміння), отримані здобувачем під час самоосвіти, відповідають повністю або частково корелюють (неповні, схожі, але зі спорідненої галузі знань тощо) із РН дисципліни, які перевіряються поточними контролюями певного змістового модуля, викладач має право оцінити їх при складанні здобувачем з урахуванням цих додаткових балів, але не перевищуючи максимальний бал за цей поточний контроль відповідно до критеріїв оцінювання. Отримані додаткові бали додаються *понад тих балів*, які здобувач може отримати, виконавши всі обов'язкові види робіт і склавши усі поточні контролі, - ці додаткові бали можуть стати вирішальними для отримання більш високої оцінки за весь курс! Тому, **НАПОЛЕГЛИВО РЕКОМЕНДУЄМО** здобувачеві скористатися цією нагодою та підвищити свій загальний бал (*максимально до 10 балів*), отриманий після виконання всіх обов'язкових видів контрольних заходів.

Результати неформальної / інформальної освіти зараховуються згідно «Положення Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» <https://surl.li/qdkwdi>.

Підсумковий контроль.

До підсумкового семестрового контролю допускаються здобувачі, яким на дату консультації перед цим контролем зараховано поточні контрольні заходи з усіх змістових модулів. Інакше, здобувач ліквідує існуючу поточну

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

заборгованість на консультаціях і може бути допущений до підсумкового контролю за складеним графіком, узгодженим з екзаменатором та деканатом.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену: здобувач проходить екзаменаційний тест на платформі СЕЗН ЗНУ Moodle та розв'язує ситуаційну задачу, включені в екзаменаційний білет, письмово готує відповіді на завдання білету та усно висвітлює свої відповіді екзаменатору.

Бальне оцінювання відповідей здобувача щодо розв'язку ситуаційної задачі враховує диференційований рівень розуміння (РР) ним опанованого навчального матеріалу на основі таксономії SOLO (Structure of the Observed Learning Outcomes - Структура результатів навчання, які можна спостерігати (як поведінку)), що дозволяє релевантно оцінити рівень сформованості практичної складової програмних результатів навчання (рекомендація МОНУ, лист №1/9-344 від 24.06.2020, <https://surl.li/uld1bv>):

— РР 1: «не знати / не розуміти» - 0 балів (не зараховано);

— РР 1+: «частково впоратися із завданням» - 7-11- балів (зараховано умовно);

— РР 2: «назвати / розпізнати / виконати дії» - 12 балів (зараховано);

— РР 3: «виконати послідовність дій / описувати» - 13-14 балів (зараховано);

— РР 4: «порівняти / показати зв'язки» - 14-15 балів (зараховано);

— РР 4+: «обґрунтувати / аналізувати» - 16-17 балів (зараховано);

— РР 5: «теоретизувати / генерувати гіпотези» - 18-19 балів (зараховано); РР 5+: «абстрагувати / створювати / формулювати» - 20 балів (зараховано).

Практичне завдання підсумкового контролю зараховується здобувачеві, якщо при відповіді на завдання продемонстровано рівень розуміння навчального матеріалу не нижче «РР 2».

Підсумковий контроль вважається *пройденим успішно*, якщо здобувачеві зараховано теоретичне (тестування) та практичне завдання, бали за які підсумовуються і він отримує від 24 до 40 балів, *інакше* бали за іспит не додаються до семестрової оцінки (вважаються рівними нулю), а *підсумкова оцінка із дисципліни є незадовільною*.

Загальна семестрова бальна оцінка за дисципліну складається як сума бальних оцінок за всі поточні контролю з усіх змістових модулів (з урахуванням додаткових балів за навчально-наукову активність) та за підсумковий контроль і не може перевищувати **100 балів**. Бальна оцінка переводиться у **національну шкалу** та шкалу **ECTS**.

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)	3 (задовільно)	
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

1. Сухарева К. В. Напрямки трансформації зовнішньоекономічного потенціалу країн світу. В кн.: Сучасні вектори розвитку менеджменту міжнародного бізнесу: колективна монографія / За загальною редакцією Бікулов Д. Т., Олійник О. М. Запоріжжя, ЗНУ: Запоріжжя, ЗНУ. 2023 С. 202-245.
2. Менеджмент міжнародного бізнесу в умовах Індустрії 4.0 : колективна монографія / за заг. ред. Д. Т. Бікулова, О. М. Олійника Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2024. 424 с.

3. Олійник О. М., Головань О. О., Маркова С. В., Сухарева К. В. Прикладні аспекти застосування моделей ідентичності в системі бренд-менеджменту вітчизняних підприємств харчової промисловості. Електронне наукове видання «Менеджмент та підприємництво: тренди розвитку». 2024. № 1(27). С. 76–88. URL: <https://doi.org/10.26661/2522-1566/2024-1/27-07>.

4. Економіка зарубіжних країн: конспект лекцій [Електронний ресурс]: Навчальний посібник для студентів Спеціальності 051 «Економіка» / С. В. Нараєвський, К.Ю. Редько: КПІ ім. Ігоря Сікорського – Електронні текстові данні (1файл: 261 КБ). – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 104 с.

5. Гузенко І. Ю. Глобальна економіка. навч. посіб. ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2023. – 168 с.

Додаткова:

1. Головань О. О., Олійник О. М., Сухарева К. В., Бікулов Д. Т., Воробйова С. І. Асимптотична модель оптимізації імпорتنих закупок на підприємствах харчової галузі в умовах зміни логістичних витрат. Актуальні питання економічних наук. 2025. № 9. С. 1-18. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15189366>.

2. Маркова С. В., Сухарева К. В., Маказан Є. В. КОМПЛЕКСНЕ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ ТА РИЗИКАМИ У ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ ЧЕРЕЗ СТРАХУВАННЯ. "Ефективна економіка". 2025. № 7. С. 255-262. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/6995>.

3. Дибчинська Я. С., Сухарева К. В., Верітова О. С. ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМ ПРОГНОЗУВАННЯ РИЗИКІВ У ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ: МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ТА ВЕКТОРИ ТРАНСФОРМАЦІЙ В КОНТЕКСТІ ІНДУСТРІЇ 4.0. "Економіка та суспільство". 2025. № 79 (2025). С. .. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/issue/view/79>.

4. Головань О. О., Олійник О. М., Маркова С. В., Сухарева К. В., Бікулов Д. Т. Інноваційні підходи до моделювання процесів багатонаменклатурного постачання імпортої продукції підприємствами харчової галузі. Актуальні питання економічних наук. 2025. № 17. С. -. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17849784>.

Інформаційні ресурси

1. Всесвітня рада бізнесу із сталого розвитку (WBCSD): сайт. URL: <http://www.wbcsd.org>.
2. Глобальна ініціатива відповідального лідерства (Global Responsible Leadership Initiative – GRLI) URL: www.grli.org
3. Глобальний договір ООН (UN Global Compact, 2000). URL: www.globalcompact.org.ua
4. Декларація Міжнародної організації праці основних принципів та прав у світі праці URL: http://www.ilo.org/public/english/standards/declaration/declaration_ukrainian.pdf
5. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. Інституту Етики Бізнесу. URL: www.ibe.org.uk
7. Міністерство економічного розвитку і торгівлі. Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.me.gov.ua>
8. Наука та інновації. URL : <http://www.nas.gov.ua/scinn/>
9. ЮНЕСКО. Офіційний сайт. URL: <http://www.unesco.org>
10. Stanford Encyclopedia of Philosophy. URL: <https://plato.stanford.edu/>

7. Регуляції і політики курсу

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущенні завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перифразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на періоджерело.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbu.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Cisco Webex та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу sukhareva030@gmail.com. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ <https://lnk.ua/gk4x2wkVy>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://lnk.ua/9MVw>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: vbanakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: Тел. [\(061\) 227-12-48](tel:(061)227-12-48)

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua. У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <https://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

